Mohai V. Lajos

A véget nem érő hóesés engedékennyé tesz

Három napja szakad a hó, valahol a gyermekkor sűrűjében közeledik a Jézuska. Nem késlekedhetünk tovább, indulnunk kell a családi sírhoz. Összegörnyedve lépkedünk a vastag hóesésben, igyekszünk nem tempót téveszteni. Rábízzuk magunkat a régi ösztönökre. Könnyű a levegő fölöttünk, egyre csak havazik, mint tavaly is tette. Kihaltak az utcák, se híre, se hamva senkinek. Némán hasítjuk magunk előtt az utat.

Személyes lehetőségeinket latolgatjuk.

Befelé beszélünk.

Jó lenne tudnom, hogy mire gondol.

Vajon a drámai szakadékra élet és halál között?

A temetőbe menet a hallgatásunk mégiscsak mond egymásnak valamit. Ünnep idején járunk, a jászol illata betölti a délutánt. De inkább egy falusi szalmazsáké.

Békésnek látszunk a nagy hóesésben, de most mintha nem is a saját városunkban járnánk, minden olyan magára hagyott körülöttünk. A hópelyheket is mintha Isten lehelné oda az arcunkhoz.

Nehéz összhangot találni ezzel a helyzettel.

A hótól félig lesöpört járdák síkosak, óvatosnak kell lennünk. A lépteinket ki kell számítanunk. A bazaltkockák összeillesztései durvák, hegyesen kiállnak. Erősen figyelünk. Összeszűkült szemmel nézünk a lábunk elé. Hiába takarítják le rendes időközönként a havat, a hópelyhek hamar belepik újra. Az úttesten keskeny keréknyomok csíkjai látszanak. Néhány autót igyekeztek kimenekíteni a hó alól, sikertelenül. A legtöbbjüket azonban sorsukra hagyták a tulajdonosaik. A véget nem érő hóesés engedékennyé tesz. A kerteket is hó béleli a házak mögött. Kutyáknak nyoma sincs, ők az ólaikba kucorodtak. Valahol tüzeléshez fát hasogatnak, csizmák toporgása hallatszik.

Ragaszkodunk ehhez az úthoz. Nem intézhetjük el a karácsonyt a temető nélkül.

A kórházi kápolna előtt jegesre fagyott a járda, mert a szél kifújta a havat előle a térre, egészen a Szentháromság-szobor derékmagas vaskerítéséig. A kápolna beékelődik a kórház udvarába. A betegeknek

külön bejáratot vésték oda a falba. A kicsinyke kápolnában mondanak misét a temetések előtt a család halottaiért. Messzire innen, mint egy elhaló lélegzetvétel, megcsendül egy harang.

A macskaköveken opálos fény csillog, tejüveg-körték világítanak az utcai lámpákban. Aztán mintha hirtelen elpattannának, körben örömtelenül elszürkül minden.

Megmakacsolta magát az idő, három napja egyfolytában szakad a hó, nincs előtte akadály. A temető ismerős kovácsoltvas kapuja félig tárva, a havat két oldalra tolták az útból, de a hó folyamatosan vastagszik, és rövid időn belül újabb buckát állít majd a bejárathoz. Elindulunk a Hidegházhoz vezető gyalogúton. Csend van, és üresség. Elhalványodott nyomok vezetnek odáig; jártak mások itt előttünk. Amikor a fejfák közé érünk, barázdát taposunk a tiszta hólepelbe a sírkőig. Csak így lehet odajutni. Ezek a nyomok vezetnek. A szomorúságot, melyet a Hidegház jelenléte máskor megkíván tőlünk, most nem érzékeljük. Egyetlen hangos szó nélkül takarítjuk le a havat a gondjainkra bízott sírról; a keretet a tenyerünkkel söpörjük körbe, lábunkkal az oldalt odatapadt hódarabokat dögönyözzük szét és toljuk távolabbra. A gyors és sietős mozgástól kimelegszünk, de nem állunk meg, nincs pihenés, nem tartunk szünetet. Érezzük egymás leheletét. Meglátom a Bátyám bepárásodott szemüvegét a kalapja alatt.

Hátunkban valahol messze tompa moraj, az ágakról leszakadó hó súlya emészti a csöndet a temetőfalon túl.

Még hosszú ideig nem zárul le semmi előttünk. A sors repedései nem tágulnak, nem vastagszanak meg. De tudjuk, hogy minden nappal fogy az időnk; addig is hallgatásba burkolódzunk.

Ennyit tehetünk.

Kivárunk.

Mint akik biztosak a dolgukban.

Karácsony van.